

Hannah Arendt: Ucieczka

Choć w tytule obecne jest jedno nazwisko, treścią spektaklu Grzegorza Laszuka są biografie czterech postaci, które łączy profesja, a dzielą życiowe wybory – obok Hannah Arendt przyjrzymy się „ucieczkom”, czynom lub bierności Martina Heideggera, Karla Jaspersa i Waltera Benjamina. Tekst sztuki napisał Paweł Mościcki, młody pisarz i naukowiec z Instytutu Badań Literackich PAN.

Hannah Arendt jest postacią historyczną – to urodzona w roku 1906 niemiecka filozofka, teoretyczka polityki i pisarka żydowskiego pochodzenia. Już jako nastolatka poznawała dzieła filozoficzne Martina Heideggera, którego od roku 1924 była studentką, a nawet kimś mu bliższym. Doktorat, którego tematem było pojęcie miłości w pismach świętego Augustyna, napisała pod kierunkiem Karla Jaspersa. Lata 30. zmusiły ją, podobnie jak wielu innych Żydów mieszkających w Niemczech, do wyjazdu w celu ratowania życia. W roku 1933 Arendt wyemigrowała do Francji, a siedem lat później udało jej się przedostać do Stanów Zjednoczonych. Pracowała tam na uczelniach w Chicago i Nowym Jorku, była też w komisji zajmującej się ratowaniem dorobku kulturalnego Żydów europejskich. Zainspirowana myślą Immanuela Kanta, korzystając z własnych doświadczeń i analiz, stworzyła jedną z najbardziej znanych teorii totalitaryzmu.

- Spektakl dedykowany jest szczególnemu momentowi w życiu Hannah Arendt, gdy podejmuje ona decyzję o ucieczce z Niemiec – mówi reżyser Grzegorz Laszuk. - Żyjemy w ciepłym, bezpiecznym świecie, jako twórcy chcemy więc uświadomić widzom, że ten stan nigdy nie jest pewny – dlatego opowiadamy tę trudną historię, jaka rozegrała się przecież tak niedawno, a może dotyczy każdej nacji i każdej chwili. Popatrzmy na Ukrainę, na Syrię, na wielki światowy kryzys uchodźczy... Chcemy, by – wobec tego, co obecnie dzieje się w świecie – spektakl ten był wehikułem. Nie łązawą opowieścią o ludzkich rozterkach i gorzkich faktach, lecz wieloaspektowym pytaniem o aktualność ucieczki. Skąd dokąd? Uciekać czy zostawać? Czym jest ucieczka i czy jest nią działanie ocalające życie? Pytamy o to z dystansem i w nowoczesnej konwencji. Czworo aktorów opowiada cztery historie wielkich filozofów, a komputery, za pomocą programu face tracking, na bieżąco przetwarzają ich twarze w awatary postaci.